

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/311/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6116206877
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6116206877.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a členov senátu Mgr. Kataríny Katkovej a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD., v spore žalobcu E. O. O., a. s. so sídlom V. XX, XXX XX S., IČO: XX XXX XXX, právne zastúpeného SEDLAČKO & PARTNERS, s. r. o. so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, proti žalovaným 1/ V. A., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom B. S. XXXX/XX, XXX XX S. S. a 2/ K. A., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom B. S. XXXX/XX, XXX XX S. S., o zaplatenie 20.203,04 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/104/2016-106 zo dňa 28. marca 2017 takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu vo zvyšnej časti zamietol (druhý výrok) a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania (tretí výrok) **p o t v r d z u j e.**

II. Žalovaný 1/ aj žalovaná 2/ **m á** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, príp. „súd“) rozsudkom zo dňa 28. marca 2017 uložil žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 19.706,94 Eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 30. 12. 2015 do zaplatenia v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia (prvý výrok), žalobu vo zvyšnej časti zamietol (druhý výrok) a rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 95,08 % (tretí výrok).

1.1. Z dôvodov rozsudku vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 15. 04. 2016 domáhal od žalovaných spoločného a nerozdielneho zaplatenia sumy 20.203,04 Eur spolu s úrokom vo výške 6,99 % ročne zo sumy 20.203,04 Eur od 30. 12. 2015 do zaplatenia, 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 20.203,04 Eur od 30. 12. 2015 do zaplatenia a náhradou trov konania. V dôvodoch žaloby žalobca uviedol, že na základe zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX/XXXX na cieľovú sumu 19.100,- Eur a žiadosti o poskytnutie úveru uzatvoril so žalovanými zmluvu o spotrebiteľskom úvere k číslu úverovej zmluvy XXXXXXXX/XXXX a poskytol im medziúver v zmysle Všeobecných obchodných podmienok pre stavebné sporenie R. vo výške 19.100,- Eur pri úrokovej sadzbe 6,99 % p. a.. Žalovaní sa zaviazali splácať poskytnutý úver pravidelnými mesačnými splátkami, pričom podľa čl. III. bod 4 zmluvy je splátka splatná vždy prvý deň kalendárneho mesiaca a považuje sa za zaplatenú včas, ak je pripísaná na úverový účet do 16. dňa v príslušnom mesiaci. Začiatok splácania bol v súlade s čl. III. bod 2 zmluvy určený na 01. 06. 2015. Žalovaní v priebehu roku 2015 porušili zmluvnú povinnosť splácať úver riadne a včas, preto žalobca v súlade s čl. VIII bod 3 zmluvy a § 12 ods. 2 Všeobecných obchodných podmienok pre stavebné sporenie R. požiadal dňom 29. 12. 2015 o okamžité splatenie úveru v celkovej výške 20.203,04 Eur a zároveň zvýšil úrokovú sadzbu o 5 % ročne nad pôvodne dohodnutú úrokovú sadzbu. Žalobcom uplatňovaná úroková sadzba teda pozostáva z riadneho úroku vo výške 6,99 % ročne v súlade

s § 497 Obchodného zákonníka a úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne v súlade s § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka.

1.1.1. Žalovaní v písomnom vyjadrení k žalobe nárok žalobcu neuznali. Uvedli, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je spotrebiteľská zmluva, ktorá je v rozpore so zákonom, oni jej obsah ako spotrebiteľia nemohli ovplyvniť a obsahuje neprijateľné podmienky, ktoré bližšie nekonkretizovali. Splátka úveru nie je rozdelená na istinu a úrok, preto mali za to, že v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch je úver bezúročný a bez poplatkov.

1.1.2. Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 03. 10. 2016 nesúhlasil s názorom žalovaných o tom, že na úverový vzťah je potrebné použiť ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch a poskytnutý medziúver je bezúročný. Mal za to, že zmluvu treba posudzovať podľa Obchodného zákonníka, nakoľko úver je absolútny obchod v zmysle § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka. Zdôraznil, že v zmysle bankového povolenia je oprávnený poskytovať zásadne len účelovo viazané finančné prostriedky na tzv. stavebné účely. Práve toto špecifikum má za následok nemožnosť aplikácie ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch na vzťah medzi žalobcom a žalovanými, nakoľko v zmysle § 1 ods. 3 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch sa tento zákon nevzťahuje na úver, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti. Poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Obdo/67/2013 zo dňa 28. 10. 2014, v ktorom Najvyšší súd v celom rozsahu akceptoval tvrdenia žalobcu v obdobnej veci a priznal mu uplatnený nárok v celom rozsahu, keď sa vysporiadal aj s postupom žalobcu ohľadne žiadosti o okamžité splatenie úveru a následne uplatňovaného riadneho úroku aj úroku z omeškania. Poukázal na ďalšie rozhodnutia krajských súdov, ktorými bol priznaný riadny úrok aj úrok z omeškania (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/134/2014, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/566/2014).

1.2. Skutkovo mal okresný súd preukázané, že strany sporu dňa 23. 04. 2015 uzatvorili na základe žiadosti žalovaných zmluvu o spotrebiteľskom úvere ku zmluve o stavebnom sporení č. XXXXXXXX (ďalej „zmluva“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovaným na preklopenie obdobia do pridelenia cieľovej sumy a vzniku nároku na stavebný úver medziúver vo výške 19.100,- Eur s fixnou úrokovou sadzbou 6,99 % ročne. Podľa článku I bod 3 zmluvy sa klienti zaviazali finančné prostriedky medziúveru použiť výhradne na účel uvedený v § 1 ods.2 Všeobecných obchodných podmienok pre stavebné sporenie R. (ďalej „VOP“), konkrétne na rekonštrukciu nehnuteľnosti. Podľa čl. III zmluvy sa vyplatená časť medziúveru začína úročiť dňom jeho vyplatenia a klienti sa zaviazali splácať poskytnutý medziúver celkovou odporúčanou mesačnou sumou 201,- Eur, ktorú stavebná sporiteľňa rozúčtuje na sporiteľský a medziúverový účet. V čl. III bod 3 zmluvy sa klienti zaviazali počas celej doby splácania medziúveru realizovať mesačne platbu vo výške 0,58 % z cieľovej sumy na medziúverový účet na úhradu úrokov a poplatkov súvisiacich s medziúverom a v čl. IV bod 2 zmluvy realizovať počas trvania medziúveru odporúčaný mesačný vklad na sporenie vo výške 0,47 % z cieľovej sumy. Splátka je splatná vždy 1. deň príslušného mesiaca, pričom musí byť uhradená v prospech stavebnej sporiteľne a pripísaná na účte klienta do 16. dňa príslušného mesiaca. Ak klienti nezaplatia niektorú zo splátok podľa článku III., alebo V. zmluvy, na základe upomienky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, je stavebná sporiteľňa podľa čl. VIII bod 3 zmluvy oprávnená požadovať okamžité splatenie úveru. Podľa čl. VIII. bod 4 písm. a), stavebná sporiteľňa má právo požadovať okamžité splatenie aj v prípadoch uvedených v § 12 ods. 2 VOP (napr. ak poberateľ medziúveru v určených termínoch mešká so zaplatením dvoch splátok alebo nezaplatí niektorú zo splátok na základe upomienky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace). V prípade žiadosti o okamžité splatenie úveru sa v zmysle čl. VIII bod 6, 7 zmluvy zvyšuje platná úroková sadzba zostatku medziúveru o 5 % p. a. nad pôvodne dohodnutú úrokovú sadzbu od dátumu žiadosti o okamžité splatenie a klient sa zaväzuje splatiť celý zostatok pohľadávky aj s príslušenstvom na základe výzvy stavebnej sporiteľne. Článok X, bod 1 písm. e) zmluvy obsahuje vyhlásenie klientov, že ich stavebná sporiteľňa informovala, že si v zmysle jej Sadzobníka poplatkov účtuje poplatok za poskytnutie medziúveru/stavebné úveru, poplatok za vedenie medziúverového/úverového účtu, poplatok za zmenu v poistení, poplatky za upomínanie v prípade neuhradenia splátky (1. upomienka, 2. upomienka, upomienka - výzva na úhradu nedoplatku, ďalšia upomienka, žiadosť o okamžité splatenie úveru). V článku VII zmluvy sa klienti zaviazali počas celej doby splácania medziúveru podľa článku III. a stavebného úveru podľa článku V. zmluvy splácať mesačnú splátku zvýšenú o konštantný príplatok na poistné v dohodnutom rozsahu. Listom zo dňa 26. 11. 2015 žalobca upozornil žalovaných, že ak do 15. 12. 2015 neuhradia dlh vo výške 596,26 Eur, v súlade s § 12 ods. 2 VOP má právo žiadať okamžité splatenie zostatku úveru v predpokladanej výške 20. 153,54 Eur. Žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 29. 12. 2015 a požadoval okamžité vrátenie dlžnej sumy vrátane príslušenstva, ktorá ku dňu 29. 12. 2015 predstavovala 20.203,04 Eur. O tejto skutočnosti upovedomil žalovaných listom zo dňa 29. 12. 2015, doručeným žalovanému 1/ 04. 01. 2016, žalovanej 2/ 05. 01. 2016. Žalobca poskytol žalovaným medziúver spolu

vo výške 19.100,- Eur /dňa 28. 04. 2015 na účet žalovaného 1/ 15.280,- Eur a dňa 19. 05. 2015 3.820,- Eur/. Žalovaní uhradili v dňoch 12. 06. 2015 a 13. 07. 2015 po 209,- Eur, dňa 18. 09. 2015 a 23. 12. 2015 po 20,- Eur a 14. 10. 2015 sumu 10,- Eur, celkom 468,- Eur. Z výpisu účtu vyplýva, že im boli účtované poplatky spolu vo výške 496,10 Eur, z toho poplatok za poskytnutie medziúveru 229,20 Eur, poplatok za upomienku dňa 31. 08. 2015 vo výške 15,- Eur, 4x poplatok za upomienku á 20,- Eur (30. 09. 2015, 31. 10. 2015, 26. 11. 2015, 29. 12. 2015), poplatok za uzavretie zmluvy 171,90 Eur. Zo sumáru obrátov na sporiteľskom a medziúverovom účte za rok 2015 vyplynula žalovaná suma 20.203,04 Eur, ustálená po zohľadnení úhrad žalovaných vo výške 468,- Eur a preúčtovaní 163,82 Eur zo sporiteľského účtu. Súčasťou žalovanej sumy sú aj poplatky za upomienky (95,- Eur), poplatok za uzavretie zmluvy (171,90 Eur) a poplatok za poskytnutie medziúveru (229,20 Eur). Žalovaní po zosplatnení úveru neuhradili nič.

1.3. Po citácii § 1 ods. 3 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, § 2 ods. 2 zákona č. 310/1992 Zb., § 497 Obchodného zákonníka, § 39, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 54 ods. 1, 2, § 121 ods. 3, § 517 ods. 2 a § 796 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej iba „OZ“) okresný súd vyhodnotil zmluvu o spotrebiteľskom úvere ku zmluve o stavebnom sporení č. XXXXXXXXX zo dňa 23. 04. 2015 za úverovú zmluvu v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka aj za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. OZ, keďže žalobca pri jej uzatváraní konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaní - fyzické osoby nekonal pri uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Aj keď ide o tzv. absolútny obchod spadajúci pod režim Obchodného zákonníka, Obchodným zákonníkom sa podľa súdu prvej inštancie tento zmluvný vzťah neriadi. Poukázal na novelizáciu Občianskeho zákonníka zákonom č. 102/2014 Z. z. s účinnosťou od 01. 04. 2015, podľa ktorej (§ 52 ods. 2) sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Zdôraznil, že podľa dôvodovej správy bolo cieľom prijatia tejto právnej úpravy odstránenie výkladových rozporov v otázke použitia Občianskeho alebo Obchodného zákonníka na spotrebiteľské vzťahy, s nimi súvisiace vzťahy a osobitne vzťahy tzv. akcesorického charakteru. Citované ustanovenie sa pritom, vzhľadom na chýbajúce prechodné ustanovenia, vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou tohto právneho predpisu (viď rozsudok NS SR 8MCdo/13/2014 zo dňa 28. 05. 2015). Súd preto v súlade s § 52 ods. 2 treťou vetou Občianskeho zákonníka, so zreteľom na § 54 ods. 1, 2 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy na daný právny vzťah aplikoval zákon č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení a Občiansky zákonník. Konštatoval, že zákon č. 129/2010 Z. z. sa v zmysle jeho § 1 ods. 3 písm. d) na daný zmluvný vzťah nevzťahuje, keďže medziúver bol poskytnutý za účelom rekonštrukcie nehnuteľnosti. Námitka žalovaných o bezúročnosti úveru pre chýbajúcu náležitosť zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. teda nebola dôvodná.

1.3.1. Pre porušenie zmluvy žalovanými, ktorí sa dostali do omeškania s úhradou viac než dvoch splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace (riadne a včas boli uhradené iba prvé dve splátky) žalobca v súlade s čl. VIII bod 3 v spojení s § 12 bod 2 VOP a § 53 ods. 9 OZ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 29. 12. 2015. Nakoľko žalobca napriek výzve súdu nešpecifikoval, čo konkrétne tvorí žalovanú sumu 20.203,04 Eur, súd vychádzal z údajov uvedených vo výpisoch zo sporiteľského a medziúverového účtu za rok 2015 a žalovaným uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi čiastku 19.706,94 Eur (20.203,04 Eur - poplatky 496,10 Eur) spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne odo dňa nasledujúceho po mimoriadnom zosplatnení úveru, t.j. od 30. 12. 2015 do zaplatenia, pričom žalovaných ako spoludlžníkov zaviazal na plnenie spoločne a nerozdielne.

1.3.2. Okresný súd žalobu zamietol v časti poplatkov 496,10 Eur s úrokom z omeškania, lebo účtovanie poplatkov (za upomienky, za uzavretie zmluvy, za poskytnutie medziúveru) žalobca nijako neodôvodnil. Sadzobník poplatkov, na ktorý odkazuje čl. X bod 1 písm. e) zmluvy predložený nebol. Žalobca neuniesol dôkaznú povinnosť, povinnosť tvrdenia ani relevantným listinným dôkazom nepreukázal nárok na zaplatenie účtovaných poplatkov čo do dôvodu a výšky 496,10 Eur. Súd tiež uviedol, že v prípade, že tieto poplatky boli účtované podľa Sadzobníka poplatkov, neboli individuálne (a teda ani platne) zmluvne dojednané (žalobca nepreukázal opak).

1.3.2. Žaloba bola zamietnutá aj v časti zmluvného úroku 6,99 % ročne zo sumy 20. 203,04 Eur od 30. 12. 2015 (po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru) do zaplatenia, pretože zmluvné úroky sú v zmysle § 121 ods. 3 OZ príslušenstvom, ktoré nemožno ďalej úročiť úrokom z omeškania (duplicitné úročenie). Predčasným zosplatnením úveru žalobca získal možnosť domáhať sa uspokojenia celej svojej pohľadávky od žalovaných ihneď, nemá však právo požadovať po zosplatnení zmluvne dohodnuté úroky, ale len úroky z omeškania. V tejto súvislosti napr. Ústavný súd v uznesení zn. IV. ÚS 476/2012 z 18. 09. 2012 odobril názor odvolacieho a prvoinstančného súdu, podľa ktorého patria veriteľovi úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania (R 59/1998, 4Obo 143/1998). V prípade, ak je v zmluve dohodnuté niečo iné, takéto zmluvné dojednanie je

neplatné v zmysle § 53 ods. 5 OZ, nakoľko takáto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná a je v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany. Taktiež podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 143/1998 dohodnuté úroky, t. j. zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. Rovnaký záver vyslovili súdy opakovane (viď napr. rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30. 06. 2015, rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7Co/132/2016 zo dňa 26. 01. 2017 alebo rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica vo veci totožného žalobcu sp. zn. 15Co/439/2016 zo dňa 15. 02. 2017). Rozhodnutie NS SR, na ktoré poukázal žalobca (3Obdo 67/2013 zo dňa 28. 10. 2014) bolo vydané pred zmenou právnej úpravy (novela č. 102/2014), teda neaktuálne.

1.4. Výrok o nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie zdôvodnil ustanovením § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Konštatoval, že v konaní bol úspešnejší žalobca (v rozsahu 97,54 % - o 19.706,94 Eur), menej úspešní žalovaní (v rozsahu 2,46 % - o 496,10 Eur), preto žalobcovi priznal voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu čistého úspechu žalobcu 95,08 % (97,54 % - 2,46 %). O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku súdny úradník samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

2. Žalobca v odvolaní podanom včas proti druhému a tretiemu výroku rozsudku súdu prvej inštancie navrhol, aby ich odvolací súd v zmysle § 388 CSP zmenil tak, že žalobe vyhovie aj vo zvyšnej časti a žalobcovi prizná proti žalovaným nárok na náhradu trov celého konania.

2.1. Tvrdenie o tom, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) odôvodnil tým, že nároky, ktorých zaplatenie súd žalobcovi nepriznal, majú svoj právny základ vo vykonaných dôkazoch. Poplatok za poskytnutie medziúveru v sume 229,20 Eur je výslovne uvedený v prílohe č. 1 aj v prílohe č. 2 zmluvy o úvere. Poplatok za uzavretie zmluvy v sume 171,90 Eur je výslovne uvedený v § 4 VOP, jeho konkrétna suma bola žalobcom vyčíslená a preukázaná výpisom z účtu z úverovej zmluvy za rok 2015. Nárok na zaplatenie upomienok žalobca vo vzťahu k právnomu titulu preukázal v článku VIII. v spojení s článkom X. ods. 1 písm. e) zmluvy, jeho výšku vyčísil a preukázal výpisom z účtu z úverovej zmluvy za rok 2015. Záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého žalobca nárok na zaplatenie časti istiny 496,10 Eur nepreukázal čo do dôvodu a výšky nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Právny dôvod všetkých uplatnených poplatkov vyplýva zo zmluvy a z VOP, v Sadzobníku je uvedená len ich výška. Nepredloženie Sadzobníka nie je dôvodom pre zamietnutie časti nároku. Súd vo výzve z 24. 05. 2016 (zaslanej v zmysle úpravy podľa O. s. p.) od žalovaného žiadal za účelom preukázania výšky žalovanej sumy predložiť výpis z účtu, nie Sadzobník.

2.2. Pri odvolacom tvrdení o nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) vo vzťahu k zamietnutiu žaloby v časti o zaplatenie úrokov z úveru poukázal na článok III. ods. 1 úverovej zmluvy v spojení s § 497 a § 503 ods. 1, 3 Obchodného zákonníka. Zdôraznil, že povinnosť platiť úroky je kogentným ustanovením Obchodného zákonníka, nie dohodou zmluvných strán. Pri zmluve o úvere je na rozdiel od zmluvy o pôžičke bezúročnosť vylúčená. Splatnosť záväzku upravuje § 563 Občianskeho zákonníka. V zmluve o úvere neexistuje dohoda o tom, dokedy sa platí úrok z úveru (t. j. keď je splatný). Občiansky zákonník neobsahuje žiadne ustanovenie, z ktorého by bolo možné zistiť, kedy a za aké obdobie je úrok splatný. Keďže veriteľ nemôže určiť čas plnenia podľa Občianskeho zákonníka, použije sa § 502 a § 503 Obchodného zákonníka. Za nesprávny právny záver označil konštatovanie okresného súdu, že „zmluvné úroky predstavujú príslušenstvo v zmysle § 121 ods. 3 OZ, ktoré nemožno ďalej úročiť úrokom z omeškania (duplicitné úročenie). .... V prípade, ak je v zmluve dohodnuté niečo iné, takéto zmluvné dojednanie je neplatné v zmysle § 53 ods. 5 OZ, nakoľko takáto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná a je v neprospech spotrebiteľa ako slabšej strany sporu“. Súd sa teda zaoberal určením neplatnosti zmluvného dojednania podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, ktoré zmluva o úvere neobsahuje. Posúdenie žalovaného úroku z úveru, z ktorého žalobca nežiada zaplatenie úroku z omeškania ako duplicitného úročenia možno vyhodnotiť len ako nesprávne právne posúdenie. Argumentácia súdu prvej inštancie (predčasným zosplatnením úveru žalobca získal na jednej strane možnosť domáhať sa ihneď uspokojenia celej pohľadávky voči žalovaným, zároveň voči nim nemá právo požadovať dohodnuté úroky, ale len úroky z omeškania) nezohľadňuje rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Obdo 67/2013, svoje rozhodnutie opiera o raritné a tendenčné rozhodnutia krajských súdov. Odvolateľ poukázal na uznesenie NS SR z 01. 07. 2000 sp. zn. 4Obo 143/98, ktorý, hoci sa nezaoberal prípustnosťou paralelného úročenia istiny popri úrokoch z omeškania vo svojom rozhodnutí uviedol, že po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zmluvné úroky predstavujú príslušenstvo v zmysle

§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktoré nemožno ďalej úročiť. Vzhľadom na oslabovanie normatívnej sily právneho názoru v rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR s ohľadom na dynamický vývoj právnej doktríny by sudcovia nemali zotrvať na neaktuálnom právnom názore, s povinnosťou zvážiť, či daný právny názor je súčasťou konštantnej judikatúry, alebo len jediným izolovaným rozhodnutím. Podľa rozsudku NS ČR z 27. 06. 2007 sp. zn. 33Odo 657/2005 a z 24. 07. 2014 sp. zn. 33Cdo 1401/2014 úroky aj úroky z omeškania môžu byť veriteľom požadované vedľa seba bez ohľadu na skutočnosť, či ide alebo nie o občianskoprávny vzťah. Súdom prvej inštancie označené rozhodnutia krajských súdov odvolateľ označil za tendenčné. Vytkol súdu prvej inštancie, že na rozdiel od tendenčných rozhodnutí krajských súdov „neuznáva“ rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Obdo 67/2013 z 28. 10. 2014, ktoré je podľa jeho názoru nerelevantné z dôvodu novelizácie Občianskeho zákonníka zákonom č. 102/2014 Z. z.. Odvolateľ poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 24. 01. 2014 sp. zn. 4Cob/146/2013, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. 10. 2013 sp. zn. 43Cob/186/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 11. 10. 2012 sp. zn. 14Co/83/2012, uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/340/2011 z 13. 03. 2012, alebo 11Co/457/2015 zo dňa 14. 12. 2015, relevantné časti ktorých citoval. Uviedol tiež, že jazykovým výkladom druhej vety § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka možno jednoznačne dospieť k záveru o povinnosti dlžníka platiť úroky až do skutočného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nezohľadňuje, že protiprávny stav vyvolali žalovaní svojím nezodpovedným správaním, ktorého prirodzeným následkom je sankcia. Žalobca bol nútený vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru ako jediný sankčný mechanizmus v podobe tzv. straty výhody splátok.

2.3. Odvolateľ tiež tvrdil, že vyhlásením predčasnej splatnosti úveru nedochádza k zániku (predčasnemu ukončeniu) zmluvy. Stav, keď žalovaní naďalej užívajú (nevracajú) poskytnuté finančné prostriedky a žalobca nimi fakticky nedisponuje nie je dôvodom na nepriznanie zmluvne dohodnutých úrokov. Uviedol rozsiahle citácie z odbornej literatúry k problematike platenia úroku a problematike platenia úroku popri úrokoch z omeškania. Napokon zdôraznil, že vychádzajúc zo záverov súdu prvej inštancie by bolo postavenie dlžníkov v prípade porušenia záväzku (nesplácanie úveru) lepšie, než v prípade riadneho plnenia povinnosti.

3. Súdne konanie bolo začaté za účinnosti procesného kódexu, ktorým bol Občiansky súdny poriadok účinný do 30. 06. 2016. Od 01. 07. 2016 sú sudy povinné aplikovať Civilný sporový poriadok v zmysle jeho prechodného ustanovenia § 470 ods. 1.

4. Na základe podaného odvolania krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) vec prejednal v medziach daných odvolaním, v rozsahu určenom ustanovením § 379 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario za použitia § 177 ods. 2 písm. c) CSP a rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 2 CSP), so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie prejednávanej veci a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Žalobca v odvolaní neuvádza relevantné skutočnosti, ktoré by neboli zistené a vyhodnotené v konaní pred súdom prvej inštancie. Na zdôraznenie správnosti rozsudku okresného súdu a vzhľadom na potrebu vysporiadať sa s tvrdeniami žalobcu v odvolaní odvolací súd dopĺňa ďalšie dôvody.

5. Odvolacie námietky týkajúce sa väd v skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa môžu prejavíť v nevykonaní navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, alebo v nesprávnom hodnotení dôkazov, ktoré vyústilo do nesprávnych skutkových zistení.

6. Obligatórnou náležitosťou žaloby a súčasťou plnenia dôkaznej povinnosti je aj opis rozhodujúcich skutočností a označenie dôkazov, ktorých sa žalobca domáha. Neznačená to povinnosť uvádzať správnu právnu kvalifikáciu žalovaného nároku, ale povinnosť tvrdiť rozhodujúce skutočnosti (údaje nutné pre to, aby bolo jasné, o čom a na akom podklade má súd rozhodnúť), z ktorých sa nárok vyvodzuje. Žalobca má povinnosť opísať skutok, na ktorého základe uplatňuje svoj nárok v rozsahu umožňujúcom jeho jednoznačnú individualizáciu (rozhodnutie NS ČR z 21. 05. 1996, sp. zn. 2Cdon 245/96). V dôsledku aplikácie prejednacej zásady majú strany v občianskom súdnom konaní povinnosť tvrdenia a na ňu nadväzujúcu dôkaznú povinnosť ohľadom skutočností, z ktorých existencie vyvodzujú pre seba priaznivé právne dôsledky. Nesplnenie tejto povinnosti má za následok vynesenie rozhodnutia nepriaznivého pre tú sporovú stranu, ktorá svoju procesnú povinnosť nesplnila.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že súčasťou žalobných tvrdení poskytnutých žalobcom v žalobe nie je zaplatenie poplatkov. Žalobca v opise skutkových okolností uvádza právny titul uplatneného nároku (zmluva o stavebnom sporení č. XXXXXXXX/XXXX a zmluva o spotrebiteľskom úvere), na základe ktorého žalovaným poskytol medziúver s výškou 19.100,- Eur pri úrokovej sadzbe 6,99 % ročne. Ďalej tvrdil omeškanie žalovaných so splácaním pravidelných mesačných splátok, o vyzvaní na úhradu celého zostatku úveru výzvou z 26. 11. 2015 a na okamžité splatenie celého zostatku úveru vo výške 20.203,04 Eur dňa 29. 12. 2015 a uplatňovaní si zvýšenej úrokovej sadzby. Je pravdou, že výzvou z 24. 05. 2016 (č. I. 65 súdneho spisu) bol žalobca vyzvaný okrem špecifikácie žalovanej sumy na preukázanie nároku čo do výšky relevantným listinným dôkazom (napríklad výpisom z účtu). V podaní z 10. 06. 2016 žalobca síce uvádza, že predložený prehľad splácania úveru preukazuje, aké jednotlivé položky boli žalovaným účtované v jednotlivých rokoch a v akej výške, napríklad poplatok za vedenie účtu, poplatky za upomienky, ale bez toho, aby tvrdil, že tieto sú súčasťou žalovaného nároku a v akej výške. Súd prvej inštancie v odseku 33 odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku poukazuje na článok 10 ods. 1 písm. e) zmluvy, ktorý obsahuje odkaz na Sadzobník poplatkov. Odvolací súd dopĺňa, že toto zmluvné dojednanie neobsahuje záväzok žalovaných platiť poplatky.

8. Vo vzťahu k zamietnutiu časti žaloby o zaplatenie úrokov z úveru odvolateľ namietol nesprávnosť právneho posúdenia vecí.

8.1. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávnym právnym posúdením sa potom rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie vecí konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 2MCdo 4/2009).

8.2. Správny je právny názor odvolateľa, že pri zmluve o úvere je na rozdiel od zmluvy o pôžičke bezúročnosť vylúčená, pretože ide o základnú náležitosť úverovej zmluvy ako absolútneho obchodu.

8.2.1. Odborná verejnosť nedospela k jednoznačnému a zhodnému záveru, či veriteľovi patria zmluvne dohodnuté úroky aj po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru. Odvolací súd súhlasí s odvolateľom aj v tom, že pri rozhodovaní je potrebné zvážiť otázku, či je daný právny názor súčasťou konštantnej judikatúry alebo len jediným izolovaným rozhodnutím. K uvedenej otázke však konštantná, ustálená judikatúra vytvorená nie je. Odvolací súd pripomína, že za súčasť ustálenej judikatúry pre účely jej záväznosti (a potreby odôvodnenia odchýlenia sa od záväzného názoru najvyššieho súdu) je potrebné považovať určitý právny názor potvrdený najvyšším súdom opakovane (kedy ide o právny názor najvyššieho súdu, nie jedného jeho senátu). Významnú hodnotu má aj to, či bolo takéto rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, teda bolo pripomienkované predpokladaným spôsobom a odsúhlasené príslušným kolégiom, a je tak považované za súčasť ustálenej judikatúry v obdobných veciach. Navyše je potrebné zdôrazniť, že nie každé súdne rozhodnutie spadá pod širší pojem judikatúry. Pojem judikatúra zahŕňa publikované (v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky) rozhodnutia dotýkajúce sa určitej otázky výkladu právnej normy, ktoré sú bezprostredne záväzné iba pre rozhodnutie v konkrétnej veci, neformálne z nich však často súdy vychádzajú. Publikovanie rozhodnutia v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky je výsledkom dlhodobejšieho procesu zahŕňajúceho riešenie konkrétnej právnej otázky nielen výkladom sporného ustanovenia súdmi, ale aj napr. akademickou obcou, čo ho odlišuje od bežne zverejneného anonymizovaného rozhodnutia.

8.2.2. Žalobca v odvolaní pri nároku na úrok po zosplatení úveru poukazuje a cituje množstvo odbornej literatúry z obchodného práva. Právny vzťah strán sporu sa z titulu absolútneho obchodu spravuje základnými ustanoveniami Obchodného zákonníka, zároveň je však potrebné aplikovať tie ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. Vzhľadom k argumentácii odvolateľa o potrebe aplikácie § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka odvolací súd vo svojej odpovedi na túto argumentáciu uvádza, že úrok z úveru patrí len za požičanie peňazí, ku ktorému po zániku zmluvného vzťahu nedochádza. Zmluvné úroky sú splatné spolu s istinou a doba ich splatnosti sa zhoduje s dobou splatnosti úveru v zmysle § 503 Obch. zák., takže celková suma úrokov musí byť zaplatená najneskôr zaplatením poslednej splátky úveru. Na tieto závery poukazujú aj viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Žiline, napr. sp. zn. 5Co/165/2013, 9Co/437/2013, 8Co/29/2013. Vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru dlžník stráca výhodu splátok a vzniká mu povinnosť zaplatiť dlh naraz. Veriteľ stráca nárok na úrok, ktorý by mu bol pri splácaní dlhu v splátkach platený dlhší čas

(aj niekoľko rokov), na druhej strane získava nárok na zaplatenie celej istiny dlhu naraz a hneď (otázka reálnosti jeho okamžitej vymožiteľnosti súvisí s predošlým skúmaním bonity klienta a so zabezpečením úveru). Napokon aj rozhodnutie obchodnoprávneho senátu NS SR sp. zn. 4Obo 143/1998 (teda vydané ešte v počiatočnej právnej úprave spotrebiteľského práva), na ktoré poukazuje aj súd prvej inštancie, poukazuje na to, že zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Od splatnosti dlhu je dlžník v omeškaní a vzniká jeho povinnosť platiť úroky z omeškania. Právny názor súdu prvej inštancie, podľa ktorého zmluvné úroky predstavujú príslušenstvo pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktoré nemožno ďalej úročiť úrokom z omeškania vychádza z rozhodnutia NS SR zo dňa 01. 07. 2000 sp. zn. 4Obo 143/1998. Aj keď ho odvolateľ označil za vydané v rozpore s § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, odvolací súd zdôrazňuje, že opäť ide o rozhodnutie obchodnoprávneho (nie občianskoprávneho) senátu, ktoré je možné aplikovať práve na špecifický spotrebiteľský právny vzťah.

10. S prihliadnutím na obsah odvolania a v ňom vytykané nesprávnosti, ktoré nie sú len vecného charakteru (dotýkajú sa správnosti právneho posúdenia veci), ale vo svojej podstate spochybňujú presvedčivosť odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd pristúpil k posúdeniu argumentačnej „udržateľnosti“ rozhodnutia súdu prvej inštancie z pohľadu, či napĺňa záruky garantujúce, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojvoľný). V zmysle judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné a arbitrárne rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS301/06).

10.1. Z odôvodnenia rozsudku napadnutého odvolaním vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, súd prvej inštancie ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a náležite vyhodnotil. Argumentácia okresného súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné. Rozsudok súdu prvej inštancie je logický a presvedčivý, premisy v ňom zvolené aj závery, ku ktorým na ich základe súd dospel sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť.

11. Výrok rozsudku súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania je vydaný v súlade s platnou právnou úpravou, správnym spôsobom bol zistený aj pomer úspechu a neúspechu strán sporu v konaní v prospech žalobcu.

12. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol plne úspešný každý zo žalovaných, preto každému z nich osobitne (procesné spoločenstvo žalovaných je samostatné, v zmysle § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka bol veriteľ oprávnený požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek z nich) podľa uvedených zákonných ustanovení vznikol voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

13. V zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).